

МОНТАЖНИК КОМУНАР

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН. ЄДНАЙТЕСЯ

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р. Субота, 28 січня 1984 року № 12 (3363). Ціна 2 коп.

ПЕРША КОЛОНКА

ШКОЛА ЗАВТРАШНЬОГО ДНЯ

У ці дні скрізь: у виробничому колективі і студентській групі, загальноосвітній школі, конструкторському бюро, тракторній бригаді, дитячому садку триває обговорення проекту ЦК КПРС «Про основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи».

У восьми його розділах чітко й конкретно знайшли відображення всі сторони багатогранного процесу навчання і виховання нової юної зміни.

Проблеми розвитку народного господарства, про які йдеться у виступі Генерального секретаря ЦК КПРС Ю. В. Андропова на грудневому (1983 р.) Пленумі ЦК КПРС, певною мірою стосуються і школи. Адже її найголовніший обов'язок — готувати підрастаюче покоління до патхенної творчої праці, постійно піклуватися про ідейно-політичне, трудове і моральне загартовування молодих — передбачає реформа загальноосвітньої і професійної школи.

Названі в проекті і недоліки, упущення, які треба обов'язково усунути, перебороти в ході здійснення реформи. Це насамперед формалізм у змісті і методах навчально-виховної роботи, в оцінці знань учнів. Своє вагомє слово повинна сказати і педагогічна наука.

Відрадно, що в проекті особлива увага приділяється саме трудовому вихованню. У пункті 20 IV розділу сказано:

«Метою трудового виховання і навчання в школі повинно бути прищеплення любові до праці і поваги до людей праці...»

Тепер особливо зростає роль професійно-технічної освіти. Існуючі ПТУ пропонуються реорганізувати в єдиний тип навчально-виховного закладу — «середнє профтехучилище». Це означає, що випускники 9 класів поряд із основною спеціальністю здобуватимуть ще й загальну середню освіту.

Звичайно, педучи мову про зміни в проекті реформи не можна обминути важливу відповідальну роль учителя. Розділ VI проекту реформи школи так і називається «Вчитель у радянському суспільстві». Багатомільйонний загін радянського вчителя — гордість нашої країни, надійна опора партії у вихованні молоді.

Щодня на адресу редакції надходять листи від людей різних за віком, професіями. Думки, пропозиції до проекту реформи у них так різні. Та одна спільна думка проходить крізь усіх наших кореспондентів: нікого не влаштовує той документ, який лежить на столі. В одній мірі про нього говорять і педагоги, і лікарі, і студенти. Так, Ніна Василівна Глушко, доярка Лозуватського відділу радгоспу Маловисіківського цукрокомбінату, ознайомившись з проектом реформи загальноосвітньої і професійної школи, сказала: «Мені, матері двох синів, було не байдуже знати, якою ж буде школа завтра. З олівцем прочитала весь проект. У багатьох місцях робила позначки. Особливо запам'яталися мені рядки про посилення відповідальності сім'ї за виховання підрастаючого покоління. Запам'яталося і те, що батьки покликані всемірно підносити авторитет школи і вчителя, виховувати своїх дітей в дусі поваги і любові до праці. Діти ж в свою чергу зобов'язані піклуватися про батьків, старших...»

Чимало ґрунтовних, цікавих листів вже надійшло і надходять у редакцію групи по збиранню пропозицій і доповнень до проекту, які створені при районних відділах народної освіти і обліку, в райкомах і обкомах ЛКСМУ. Велі вони детально вивчаються, аналізуються і систематизуються.

Завдання реформи благородні і високоморальні. Вони спрямовані на підвищення загальноосвітнього рівня радянських людей, виховання в них почуття патріотизму, любові до праці. На виховання у молоді кращих якостей будівника комунізму.

Шістнадцяти учням дав знання бригадир шліфувальників Інструментального цеху заводу «Гідросила» О. І. Томашпольський. Ще ось недавно рознів перші іриси під рукою у наставника і комсомольця Василь Шевченко. Нині він складає іспити на спеціаліста другого розряду. Фото В. ГРИЗА.

Соціалістичні зобов'язання

комсомольсько-молодіжної бригади пресувальників дільниці гарячого пресування цеху № 2 Світловодського комбінату твердих сплавів і тугоплавких металів (бригадир О. В. Харченко, групкомсорг О. Харченко).

Керуючись рішеннями грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, положеннями і висновками, викладеними у виступі Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Ю. В. Андропова на Пленумі, члени комсомольсько-молодіжної бригади, прагнучи зробити свій конкретний внесок у виконання поставлених завдань, беруть на себе такі соціалістичні зобов'язання:

- достроково закінчити виробничий п'ятирічний план у четвертому році одинадцятої п'ятирічки;
- втілювати в життя девіз, під яким трудиться сьогодні бригада «План 4,5 років п'ятирічки — до дня виборів до Верховної Ради СРСР»;
- змінити завдання постійно виконувати на 120—125 процентів;
- продуктивність праці підвищити на 2 проценти;
- економно використовувати енергоресурси і сировину, зокрема зекономити 300 кіловат-годин електроенергії;
- кожному членові бригади освоїти суміжну спеціальність;
- двома молодими робітниками підвищити свій фаховий рівень на один розряд;
- не мати жодного порушення трудової дисципліни і громадського порядку;
- брати активну участь в громадському житті цеху і заводу;
- вносячи свій вклад у виконання Продовольчої програми СРСР, допомогти трудівникам підшефного колгоспу — відпрацювати у ньому 12 людино-днів;
- боротись за присвоєння колективі звання бригади комуністичної праці.

Соціалістичні зобов'язання обговорені і прийняті на загальних зборах комсомольсько-молодіжної бригади.

п'ятирічка і ми

РОЗМОВА З МОЛОДИМ СУЧАСНИКОМ

Щоб новосели дякували

Знайдіть:

Анатолій Цапенко — робітник тресту «Кіровоградмашбуд». Працює монтажником в будівельному управлінні № 4 у бригаді Віктора Михайловича Скалярєва. Недавно одержав партійний квиток. Молодий комуніст — активіст громадської роботи, його обрано профгрупоргом бригади, членом президії обласної ради профспілок. Наш кореспондент зустрівся з Анатолієм Цапенком і попросив його відповісти на кілька запитань.

— Дозвольте, перш за все, Анатолію, поздоровити вас з важливою подією у житті.

— Дякую. Бути комуністом — висока честь для радянської людини. Комсомол допоміг мені глибоко усвідомити комуністичні ідеали, знайти своє місце в трудовому строю.

— Як ви стали будівельником? Чим подобається вам ця професія?

— Подобалась вона мені з юних років. Сам я уродженець Кіровограда, і мене завжди захолювали картини будов. Відслуживши в армії, повернувся в рідне місто, освоїв професію будівельника і ось — працюю.

Бригада, до складу якої я входжу, була сформована в 1981 році, вона, можна сказати, ровесниця одинадцятої п'ятирічки. Спочатку в ній було всього вісім чоловік. Поступово до її складу вливалися хлопці, які відслужили в армії і закінчили учбово-курсовий комбінат при комбінаті «Кіровоградмашбуд». Зараз у нашому колективі 24 робітники, переважно молодих. Є комсомольська група, яку очолює монтажник Олександр Кулик.

Силами нашого колективу з початку п'ятирічної п'ятирічки споруджено 8 будинків корисною площею 58 тисяч квадратних метрів. Ми, таким чином, подарували радість новосілі тисячам жителів вулиць Палашова, Волкова, Бєляєва. За останні три місяці спорудили житловий 108-квартирний будинок на Ковалівці.

— Якими інтересами живуть члени вашої бригади? Як ставитесь ви до критики, яка часом адресується вам, будівельникам?

— Монтажники, електрозварники, муляри нашої бригади докладно ознайомилися з матеріалами грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, сесії Верховної Ради СРСР. Усім серцем сприйняли ми завдання, поставлені у промові Юрія Володимировича — додатково до плану підвищити продуктивність праці на один процент і знизити собівартість на півпроцента.

У бригаді працює три дівки, які очолюють Михайло Сокурєнко, Анатолій Ковалев і Олександр Тодосєв. Між ними розгорнулось соціалістичне змагання за гідну зустріч виборів до Верховної Ради СРСР. Радше те, що поряд з ветеранами виробництва, такими як Анатолій Іванович Андрєєв, старанно працює і молодь, зокрема, новачки Сергій Меньшик, Микола Белов та інші.

Працюємо ми за колективним піднятом, заробітна плата нараховується за коефіцієнтом трудової участі кожного. Прогресивна форма організації праці сприяє досягненню трудових успіхів.

Але не завжди. Ми нерідко стикаємося з фактами слабкої інженерної підготовки будівельників, через що доводиться займатися виконанням не безпосередніх наших функцій, а другорядними справами, упорядкуванням будівельних майданчиків, наприклад. Багато претензій маємо до заводу крупнопанельного домобудування — він часто в гонитві за вальом допускає брак. Це теж затримує нас. А це стає предметом для критики.

— І останнє запитання. Що ви вважаєте головним у вашій громадській роботі?

— Як профгрупорг контролюю виконання колективного договору, стан техніки безпеки, побутові умови. Як член президії облпрофради — беру участь у роботі пленумів ради, зборів профспілкового активу, виступаю в обговоренні різних питань. Перевіряю скарги, заявляю, готую матеріали для документів.

А найголовніша турбота — про підвищення трудової активності робітників, зміцнення виробничої дисципліни, організованості і порядку. В цьому — запорука успішного виконання наших планів.

Він бесіду К. АНТОНЕНКО.

м. Кіровоград.

Уважна до замовників — так коротко можна охарактеризувати роботу швачки Вершино-Кам'янського побуткомбінату Новгородківського району Тетяни Решитової. За цими словами — і цифри, і подяки. А ще дівчину знають у селі як активного учасника художньої самодіяльності. Фото С. ФЕНЕНКА.

По Леніну звиряємо свій крок

У ці січєві дні червоногалавстична піонерія Країни Рад відзначає 60-річчя з дня присвоєння їй імені Володимира Ілліча Леніна. Від перших піонерських загонів до багатомільйонної дитячої комуністичної організації — ось шлях, яким вона пройшла під керівництвом партії і Ленінського комсомолу. Багато поколінь радянських людей одержали у загонах юних лєнінців перші уроки ідейного загартовування, колективізму і братерства, назавжди зберегли добрі спомини про свої піонерські роки. Про історію піонерського руху на Кіровоградщині, про добрі справи хлопчиків і дівчаток у червоних галстуках розповідається у цьому матеріалі.

* *

Ким би не стала людина — робітником чи вченим, інженером чи сільським механізатором, агрономом чи учителем, її суспільна біографія починається з червоного галстука — часточки революційного прапора, з піонерського збору, піонерського загону.

Перші комуністичні групи дітей і підлітків на Кіровоградщині були створені комуністами і комсомольцями на початку 1923 року в місті і на початку 1924 року в селі. Вони називалися осередками юних спартаків і організовувалися при заводах і фабриках, дитячих буціках і трудових школах. У грудні 1924 року у селі Федорівці Компаніївського району відбулася перша дитяча конференція. Починаючи з 1925 року, завдяки турботі та допомозі комуністів і комсомольців, піонерські осередки організовувалися, почали діяти цілеспрямовано і планоно.

Багато корисних справ характеризували діяльність піонерів. У Кіровограді вони організовували суботники на заводах і фабриках, розповсюджували газети і політичну літературу, збирали макулатуру і на зароблені гроші віддавали її на облігації Державної позички, організовували екскурсії й агіткультпоходи. Шкаву роботу проводили загони юних лєнінців при друкарні, у школі № 3. А піонери шостої та восьмої шкіл у дні релігійних свят організовували антирелігійні вечори.

У сєвєз хлопчики й дівчатка брали участь у поході за урожаєм, знищували сільськогосподарських шкідників, допомагали у підготовці насіння до сівби, у

догляді за садами, пропагували сільськогосподарську літературу, організовували групи по ліквідації безграмотності, показували спектаклі для населення.

У літопису обласної піонерської організації назангаджені залишаються імена тих, хто в двадцяті-тридцяті роки був у складі перших загонів лєнінців міст і сіл Кіровоградщини. Це Марія Трохимівна Ткачук — нині пенсіонерка, колишня старша піонервожата однієї з шкіл м. Кіровограда; Віра Федорівна Фросиняк — директор Буховецької восьмилітньої Бооринської райони, у минулому — старша піонервожата сільської школи, секретар райкому комсомолу; Раїса Макаріївна Коменко — працювала старшою піонервожатою, потім учителем в Аджамєвській середній школі Кіровоградського району; Лідія Костянтинівна Бойко — піонерка 30-х років та багато інших. Ми бажемо всім їм вічної комсомольської молодості і кажемо велике спасибі за вірність червоному галстуку.

Постійний пошук, ініціатива все більше проявляються у діяльності 76-тисячної армії юних лєнінців Кіровоградщини. Приємно відзначити, що сьогодні в області кожна четверта дружина є прапороносною. Кожний п'ятий піонер народжений у знаменитому Центральній Раді ВПО «За активну роботу». По прапу крашми ми називаємо Олександрійську, Світловодську, Знам'янську, Кіровоградську міські та Гайворонську, Вілшанську, Новоархангельську районні піонерські організації.

Знайомство з життям і діяльністю вождя революції у дітей починається з школи, шкільного музею В. І. Леніна. У Калніболотській СШ Новоархангельського району, Уляновській СШ № 1 Ленінська кімната стала центром роботи по комуністичному вихованню юних послідовників Ілліча. Створені і працюють ради Ленінських кімнат. Тут проходять піонерські уроки, урочисті прийоми в піонери і в комсомол.

Червоний (1983 р.) Пленум ЦК КПРС підкреслив необхідність поєднання навчання з продуктивною працею, прищеплення школярам любові до праці — фізичної чи розумової, але обов'язково справжньої праці, продуктивної, потрібної суспільству. Великі можливості в цьому відкриває Всесоюзна п'ятирічка трудових піонерських справ.

Кожна піонерська дружина уже визначила участь у цій п'ятирічці, розробила свій план.

Школярі області зібрали в минулому році 117 тонн гарбузового пасіння, 28 тонн лікарських рослин. Конкретним вкладом у виконання Продовольчої програми стала участь піонерів у вирощуванні кролів.

Піонерські дружини підтримали ініціативу учнівської молоді Кіровоградської області «Бережливість у малому — економія у великому». У школах діють штаби й пости бережливих. Учнів економічно використовують воду, хліб, електроенергію, бережливо ставляться до підручників, до шкільного майна.

Але нам треба ще багато працювати, щоб піонерська п'ятирічка відповідала своєму призначенню, щоб кожна юна лєнінєць взяла у ній активну участь, набула навиків колективної праці.

Наша партія дала Ленінському комсомолу відповідальне доручення — бути колективним вождям радянської піонерії. Старші піонервожаті Світлана Михайлова з СШ № 9 міста Кіровограда, Надія Чабан з Гараєвської восьмилітньої Новгородківського району, Олена Ногріба з СШ № 4 міста Олександрії, Лідія Кабанець з Барварівської восьмилітньої школи Долішнього району і багато інших гідно представляють ВЛКСМ і піонерські організації.

Будинки і Палади піонерів області сьогодні беруть участь у республіканському огляді роботи, присвяченому 60-річчю присвоєння Всесоюзній піонерській організації імені В. І. Леніна. Конкретною справою Бобринського, Олександрійського будинків піонерів і школярів стало залучення в гуртки і клуби дітей і підлітків, що вимагають особливої педагогічної уваги. Активізувалась робота будинків піонерів по підготовці і проведенню відповідних піонерів і школярів у заміських, міських і профільних таборах, таборах праці і відпочинку, піонерського та комсомольського активу.

Робота з піонерами — справа нелегка, копітка, виключно відповідальна, вона вимагає високої педагогічної майстерності, глибоких знань, великої душі і серця. Виховання дітей у нашій країні стало кровною справою всього радянського народу. Об'єднані зусилля сім'ї, школи, комсомольської та піонерської організації, широка громадськість дозволяють успішно вирішувати завдання комуністичного виховання юних громадян.

Н. АНГЕЛУЦА,
секретар Кіровоградського обкому ЛКСМ України.

За краще спортивне село

Обком профспілки працівників сільського господарства та обласна рада ДСТ «Колос» оголосили обласний огляд-конкурс на краще спортивне село Кіровоградщини.

Підсумки конкурсу підбиватимуться за такими вимогами:

— число тих, хто постійно займається фізкультурою і спортом (в процентному відношенні до всієї кількості жителів села);

— кількість підготовлених значків ГПО (у такому ж відношенні);

— кількість проведених масових спортивних змагань (скільки учасників);

— середня кількість стартів на кожного фізкультурника;

— число осіб середнього і старшого віку (40—60 років), молоді, комсомольців, що взяли участь в спортивно-масових заходах;

— кількість бригад, дільниць, відділків, в яких запроваджена виробнича гімнастика (порівнюючи з числом працюючих у цих підрозділах);

— рівень фізичної та військово-технічної підготовки допризовної і призовної молоді (значків ГПО, спортсмени-розрядники, набуття технічної спеціальності — в процентах до всієї кількості цієї категорії жителів села);

— кількість проведених змагань на приз знатних людей села, посидоків «Всією бригадою — на старт!», «Всією сім'єю — на старт!», легкоатлетичних пробігів, спортивних свят, число змагань, присвячених 40-річчю визволення Кіровоградщини від німецько-фашистських загарбників;

— підготовка спортсменів масових розрядів (у процентному відношенні

до кількості проживаючих в селі);

— якісний показник спортивно-масової роботи в дошкільних дитячих закладах (описовий звіт);

— кількість обладнаних спортмайданчиків, спортзалів, містечок ГПО, тирів, легкоатлетичних та гімнастичних секторів, наявність спортивної інвентаря, нестандартного обладнання (що і на яку суму закуплено);

— характеристика роботи по пропаганді фізкультури і спорту, агітаційні засоби (описовий звіт).

Переможць огляду-конкурсу нагороджується переможцем кубком обласної ДСТ «Колос», Почесною грамотою обкому профспілки працівників сільського господарства. Колективам фізкультури буде вручено спеціальну премію і пам'ятний вимпел «Краще спортивне село Кіровоградщини».

ДОБРУДЖАНСКА ТРИБУНА

З досвіду НАШИХ БОЛГАРСЬКИХ ДРУЗІВ

Мовою фактів

Під такою назвою Толбухінська окружна газета «Добруджанська трибуна» надрукувала повідомлення, котре містить цікаві дані про діяльність учасників комсомольських організацій та молоді Добруджі в розантків народного господарства та культури, прискоренні темпів науково-технічного прогресу тощо.

296 бригад об'єднують в промисловому та сільськогосподарському виробництві 12 тисяч молодих трудівників. Вони працюють під девізом «Якості — комсомольську гарантію», виявляють ініціативу у технічній творчості. В минулому році вони впровадили у виробництво 312 раціоналізаторських пропозицій, спрямованих на механізацію трудомістких робіт, полегшення умов праці. Економічний ефект становить 602 тисячі лєвів. Цим своїм добробком молоді

зобов'язані кадровим робітникам та інженерам, чий досвід вони запозичують. Нині 2790 наставників здійснюють шефство над 5300 юнаками та дівчатами.

Комсомольські організації округи мають три молодіжних будинки творчості — у Толбухіні, Балчику та Албєні, шість місцевих клубних центрів, 116 клубів. В них використовуються перевірені практикою численні форми виховної роботи, серед яких професійне орієнтування, знайомство з нормами та правилами соціалістичного співжиття, образотворчим, театральним та кінематографічним.

Виховує

колектив

Думками про покликання молодого трудового колективу поділилася на сторінках газети Рум'яна Маринова — майстер дільни-

ці Толбухінської кооперативної швейної фабрики «Мир». «Коли б мене, — пише вона, — попросили назвати складові частини успіху нашої дільниці, на якій середній вік трудівників становить 25 років, я послалася б на цілеспрямовану індивідуальну роботу з людьми. Саме вона допомогла нам забезпечити дострокове виконання плану виробництва 1983 року. Спільно з комсомольцями я надаю велику увагу вихованню працелюбства, відповідальності, дисципліни на виробництві та в побуті.

У нас склалася атмосфера взаємного довіри, котра не на словах, а на ділі згуртовує колектив».

Поради

Парашкеви

Райкової

У місті Генерал Топєв — центрі аграрно-промислового комплексу — на зустрічі з юнаками та дівчатами Герой Соціалістичної Праці, знатна доярка Парашкева Райкова з доброю усмішкою на устах сказала:

— Власні діти пасливали мою професію тваринника, котру я обрада на все життя. Маю всі підстави твердити, що вони покажуть такий же приклад своїм дітям, тобто моїм внукам.

А ось яку відповідь дав син Парашкеви Райкової Стоян на запитання, чому обрав професію матері:

— Наша сім'я має свої традиції в тваринницькій галузі. Ми, Райкови, любимо працювати на совість, прагнемо добиватися першості в змаганні. Змалку я і моя сестра соріямали як власні всі радости та турботи матері. Почуття гордості охоплювало нас, коли дізнавалися, що наша мати завжди сміливо переборювала труднощі.

Син Райкової нині керує молочним комплексом у селі Люлякове, а дочка — ветеринарний лікар в селі Троянєво.

За матеріалами толбухінської окружної газети «Добруджанська трибуна» добірну підготував Н. ДОБРІН.

Наташкіна.

Фото Н. АБАДЖІЄВА.

«Активно втручатися в життя»

Після таким заголовком і листівка 1983 року в огляді редакційної пошти наводився лист нашої чи-

татки М. Петракової, де вона скаржилась на погані шляхові покриття у мікрорайоні Балашівка по автобусному маршруту № 34. У цій же публікації йшла мова про те, як незручно розташовані автобусні зупинки біля картинної галереї.

Редакція надіслала публікацію на життя заходів і отримала відповідь від першого пастунника голови міськвиконкому В. О. Ткаченка:

«Публікацію було обговорено на засіданні виконкому. Факти підтвердилися. Відрізки дороги

на автобусному маршруті № 34 відремонтовано. Найбільше уваги приділялось відрізковим маршрутам на вулиці Кілієвській. По закінченні реконструкції вулиці Терешкової автобусний маршрут № 34 буде відновлено за постійною схемою.

Вирішено питання і щодо розміщення зупинки біля картинної галереї. Зупинки автобусних маршрутів №№ 3, 18, 21, 23, 30 і 84 будуть перенесені до Центрального ринку. На вулиці Володарського буде тільки зупинка автобусів №№ 15 і 16».

КОНКУРС КНИГОЛЮБІВ

Шкільні клуби книголюбів Ульянівського району взяли участь в конкурсі на кращу постановку роботи по пропаганді книги, присвяченій 40-річчю Великої Перемоги. Переможцями конкурсу стали юні книголюбів Данилобалківської середньої школи.

З учнями 7 класу, наприклад, тут проведено читачку конференцію до 40-річчя визволення м. Києва. Нові героїчні сторінки літопису Великої Вітчизняної війни підкреслили колишні фронтовики, які визволяли Київ. Цікавими були літературно-музична композиція «Слава, Києве, викажи», огляд літератури «Герої і подвиги».

З учнями пришкольного інтернату юні книголюбів провели літературний вечір «Герої не вмирають» та читачку конференцію по книзі А. Митяева «Книга майбутніх командирів». Зробили й огляд літератури, присвячений 40-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників «В боях кувалда перемога». А восьмикласники взяли участь у захисті читачкого інтересу на тему: «Герої і подвиги».

В десятиріччя відбувся конкурс на кращого декламатора серед учнів 1-3 класів. Школярі читали вірші про Радянську Армію О. Теардовського, С. Михалкова, М. Рядьського, В. Соєвського, М. Позданивської.

П'ятикласники школи обговорили книгу про героїв Кіровоградщини «Прославлений у віках». Книголюбів дев'ятого класу підготували літературний вечір «Борьба за хлеб была второй войной, где каждый колос равен был патрону». Про участь у війні наймолодших радянських громадян, чия дитинство минуло на фронті, в партизанських землянках, біля заводських верстатів, в блокадному Ленінграді, розповіли юні любители книги 6 класу. Цій темі вони також присвятили усеній журнал.

Про збогодування Радянський Збройних Сил їх неслася трудові будні дізнались діти, прочитавши і обговоривши збірку оповідань і повістей «Родины солдаты». Боротьбі за мир, проти гонки озброєнь, проти милитаристської політики США була присвячена літературно-музична композиція «Ми запінувачемо війну».

Н. ГРЕБЕНЮК,
голова районної організації товариства книголюбів,
сміт Ульянівська.

ЭСТАФЕТА

Давно умолкли тех боев раскаты...
Стоят сыны у вечного огня,
Где вознеслись гранитные солдаты.
Тот обелиск — как грозная броня.
Нелегко путь их был к заветной цели.
Сейчас на страже внуки тех солдат,
Которые в простреленных шинелях
Безмолвные в сырой земле лежат.
Героев в нас ряды не поредела —
За мир, за жизнь идем в большой поход.
Я отслужил.
Теперь мой сын в шинели.
И знаю я, что он не подведет.
Ему порой приходится и круто,
Как тем, что гибли сорок лет назад.
...Горит огонь. И памяти салюты
У обелиска воню гремут.

Леонид РОДЗИЕВСКИЙ.

с. Сосновка
Кіровоградського району.

ДЕ ВИ, ДРУЗИ-ОДНОПОЛЧАНИ?

...Січень 1944-го. Коли Кіровоград вже був визволений, на нашу батарею налетіло шість «мессерів». Ми стояли на марші, на льоду річки, за 2-2,5 кілометра від міста. Втрати були значними. Тут же похоронили сімох своїх товаришів. Пам'ятаю одного — кадровика Павла Посунька, навідинка (орієн-

товно — 1920 року народження). А чи встановлено ім'я ще шести?

Прошу підгукутись друзів-однополчан. Нині живу в Москві, працюю.

С. БЛИНСЬКИЙ,
колишній розвідник
678 артіллу.
Від редакції: Ми звертаємось до учасників операції «Згадаймо всіх по-

З ПОШТИ ЦИХ ДНІВ

іменню» розпочати пошук. Чи відомі імена ще шістьох воїнів, які загинули тоді коло Кіровограда? Може згадають їх колишні фронтовики. Напишіть про результати пошуку до редакції і Семену Дмитровичу Блинському (109559, Москва, Белореченская улица, 25, кв. 121).

На пост № 1.

Фото В. ГРИБА.

ТРИВАЄ ВСЕСОЮЗНИЙ МІСЯЧНИК ОБОРОННО-МАСОВОЇ РОБОТИ

Є така професія — Вітчизну захищати

Коли в період відпустки молоді офіцери, рідні брати Олександр і Сергій Сербини приїждять в Кіровоград, то обов'язково завітають до своєї рідної школи. Зустрічаються з вчителями, учнями. Триває розмова про вибір професії. І багато вихованців десятирічки виявляють бажання теж стати офіцерами. Адже є така професія — захищати Вітчизну. Ось і минуло року двадцять випускників школи були зараховані у військової училища. Двадцять майбутніх офіцерів Радянських Збройних Сил з однієї школи! Їх запалив приклад братів Сербиних і нинішніх курсантів військового училища Сергія Шебистого, Валерія Горбатенка, Віталія Берези, Бориса Алексєєва. А ще ті мудрі

бесіди, які неодноразово проводили з ними на уроках мужності Герої Радянського Союзу Д. І. Остатюк і В. О. Верхованцев, інші ветерани Великої Вітчизняної війни.

Шлях до військової професії проклад їм і шкільний клуб «Патріот», в якому поглиблюють військової знання понад двісті юнаків.

У військово-кабінеті нашої школи є стенд з портретами Олексія Волощенка, Андрія Каліча, Артура Пасічника, Ольги Сараніної. Це відмінники початкової військової підготовки. Поруч — такі ж фотографії юнаків у військової форми. То колишні випускники десятирічки брати Дмитро і Ігор Михальови, Сергій Струтин-

ський, Валерій Горбатенко.

У нас систематично проводяться змагання з військово-прикладних видів спорту. Всі майбутні воїни складають нормативи комплексу ГПО.

Велику увагу приділяємо удосконаленню навчально-матеріальної бази, пошуку ефективних прийомів навчання і виховання допризованої і призованої молоді. Споруджено з допомогою старшокласників стрілецький тир, протирадіаційне укриття, плац для занять стрілецькою підготовкою і ділянку для опрацювання тактичних прийомів, каральне містечко. Чимало юнаків і дівчат залучено до занять автосправою. До їх послуг чотири автомашини, два автокласи з деталями,

розрізами вузлів. Навчас їх досвідчений фахівець М. І. Конопльов.

Всю роботу комітет ДТСААФ планує разом з радою колективу фізкультури, вчителем фізвиховання М. М. Дишлевим. Ось і тепер, під час місячника оборонно-масової роботи, заплановано цілий ряд заходів, спрямованих на піднесення ідейного та фізичного виховання майбутніх воїнів. Пройдуть уроки мужності, на яких виступлять учасники визволення Кіровограда від німецько-фашистських загарбників, відбудуться бесіди. Кожен клас візьме участь у змаганнях з кульової стрільби, триватимуть поєдинки з багатоборства ГПО. А на уроках початкової військової підготовки ми поведемо роз-

мову про ролі військ Збройних Сил СРСР, їх історію і бойові традиції. На них запросимо офіцерів гарнізону, молодих воїнів.

Зусилля комсоргів і фізоргів школи спрямовані на те, щоб активізувати роботу перед складанням заліку з фізичної та військово-технічної підготовки. Вимір наш такий: кожен майбутній воїн має стати значківцем ГПО, спортсменом — розрядником, здобути технічну підготовку і високий ідейний гарт. Щоб стати такими, як брати Сербини та інші їх ровесники.

І. БЕЛОКОНЕВ,
військовий керівник
СШ № 34, підполковник
запасу,
м. Кіровоград.

ДО 40-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

Сапер Микола Василишин

Розвиваючи навалний наступ, війська І Українського фронту з ходу форсували Одер, захопивши на західному березі ріки оперативний плацдарм. Під час цих боїв особливо відзначився двадцятирічний юнак із Новогеоргієвська Микола Василишин.

Ефрейтор Василишин одержав наказ командира 68-го окремого саперного батальйону доставити на човні десант піхотинців на західний берег ріки. Під прикриттям ночі сміливці вирушили в небезпечний рейс. Фашисти безперервно посилали в небо освітлювальні ракети. Помітивши човен, вони обрушили на нього шквал вогню. Тисячі трасуючих куль прошили темряву ночі. Ворожий снаряд пробив човен. Та сапер не розгубився. Вибиваючись із останніх сил, він долає метр за метром водну перешкоду, добравшись до берега.

Нашвидку зробивши пробірку,

комсомолец з новим десантом опрушив у новий рейс.

Відважний сапер тричі доставив піхотинців на маленький плацдарм. Повертуючись за новим поповненням, Василишин не дотягнув до берега — ворожий снаряд розтрощив човен. Ухопившись за шматок дерева, що плив по ріці, сапер добрався до своїх.

Сім рейсів зробив він. 76 бійців і командирів переправив хоробрий воїн на західний берег Одеру.

За мужність і героїзм під час форсування Одеру Указом Президії Верховної Ради СРСР від 10 квітня 1945 року Микола Якович Василишин удостоєний високого звання Героя Радянського Союзу.

У наступних запеклих боях Василишинна було смертельно поранено. В 20 літ обірвалося життя Героя, який боровся за щастя любимої Батьківщини.

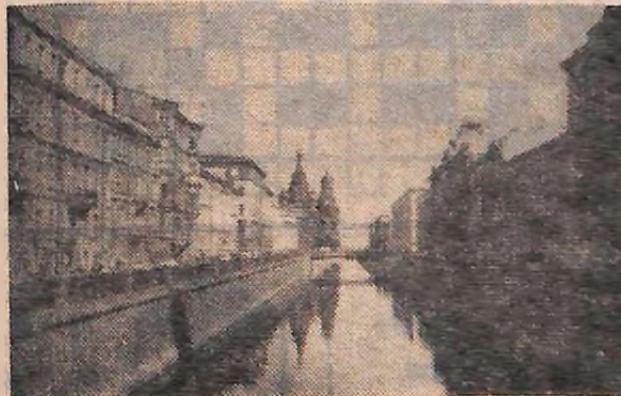
М. ВЕНЦОВСЬКИЙ.

ДО 40-РІЧЧЯ ПОВНОГО ЗНЯТТЯ БЛОКАДИ ЛЕНІНГРАДА

На знімку: великокаліберний кулемет ДШК № 1075 був на озброєнні захисно-кулеметного взводу, яким командував молодий лейтенант І. Графов. Залишившись одним з усіх кулеметної обслуги, комсомолец Графов вів бій до останнього патрона. Йому посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Фото Н. БЕРКЕТОВА.
Фотохроніка ТАРС.

Сучасний Ленінград.

Фото В. ГРИБА.

ВІД ЛЕНІНКИ ДО БАЛТИКИ

Тисячі жителів і гостей міста над Невою в ці дні відвідують наш музей, якому виповнилося 275 років. Одна з його експозицій відтворює історію Великої Вітчизняної війни. Серед експонатів — бюст уродженця села Ленінки Устинівського району Олексія Юхимовича Мазуренка — одного із семи моряків, двічі Героїв Радянського Союзу. Бойова біографія рядового льотчика морської авіації почалася в перші дні

війни на Балтиці. Вже в першому бою Олексій Мазуренко бомбив ворожі переправи над Західною Двіною і збив «мессершміт». Всього він здійснив близько 300 вильотів, особисто потопив 8, а в групових боях — 22 ворожих кораблі.

З 1944-го року О. Ю. Мазуренко був командиром штурмового авіаційного полку, який потопив у водах Балтійського моря більше ста

фашистських кораблів і транспортних суден.

В післявоєнні роки двічі Герой Радянського Союзу генерал-лейтенант авіації О. Ю. Мазуренко займав відповідальні пости у воєнно-морській авіації.

В селищі Устинівці встановлений бронзовий бюст героя.

В. ГРИЦКЕВИЧ,
старший науковий співробітник
Центрального воєнно-морського музею,
м. Ленінград.

Суботній КУРСЕР

СТОРИНКА ВИХІДНОГО ДНЯ

КОНКУРС «ЕРУДИТ - 84»

Жюрі розглянуло перші кросворди, які надійшли на конкурс. Чому наголошуємо на слові «перші»? Тому що з редакційної пошти на сьогодні відібрано лише три (а не п'ять) кросворди, що відповідають умовам конкурсу, які газета публікувала 10 січня.

Про кросворди, які не пройшли конкурсу. У багатьох з них помилки типові, тому розглядаючи кожен не має потреби. Вважаємо на найсуттєвіші.

Вод у кросворді Наталі Залідовської з села Мар'ївки Новомиргородського району багато. Найперша, яка одразу кидається в очі — відсутність симетрії: і по вертикалі, і по горизонталі.

Учень 10 класу з села Мар'ївки Малонісенького району Михайло Гадюченко намагався дотримуватися ретельно кожного пункту умов «Ерудита». Похвально те, що Михайло надіслав два примірники малюнка кросворда — один із заповненими клітинками, другий — з порожніми. Це набагато полегшує роботу для жюрі. На жаль, деякі

автори цей пункт нехтували увагою. Основний недолік в нелегкому кросворді «Географічний» М. Гадюченка: відповіді кросворда не повинні складатися зі слів, які пишуться через дефіс.

Ця помилка характерна і для інших авторів. Так є аббревіатурні відповіді, що суперечать правилам складання кросвордів. Трапляються русизми, інші мовні несприятливості.

І ще одне. Джерело, на яке посилався автор, треба вказувати після кожного запитання, а не в кінці окремим списком усе.

Отже, конкурс для складання кросвордів продовжується до 15 лютого.

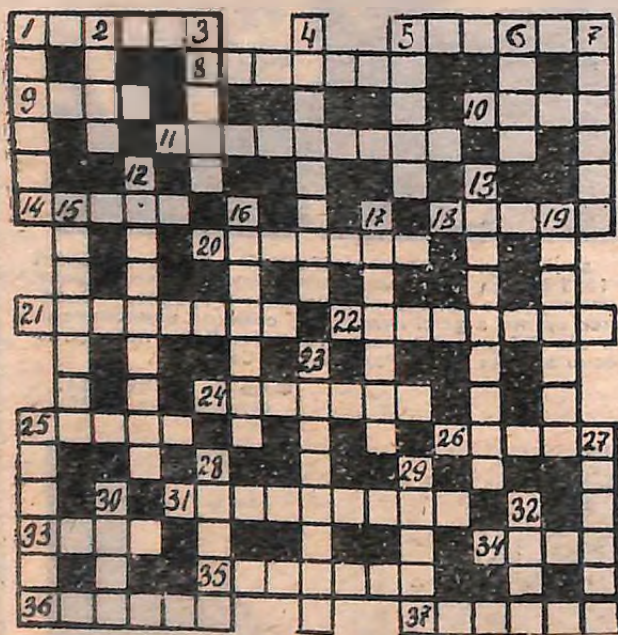
Сьогоднішнім кросвордом «Олімпійський» П. Кігель з села Іванівки Новоукраїнського району ми починаємо конкурс на краще розв'язання кросвордів. За кожну правильну відповідь жюрі нараховуватиме одне очко. Підсумки підсудимі будуть щотижня. Останній строк надіслати відповіді на кросворд «Олімпійський» — 15 лютого за поштовою штемпелем.

КРОСВОРД «ОЛІМПІЙСЬКИЙ»

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Радянська гімнастка. 5. Угорський боксер, олімпійський чемпіон. 8. Американський легкоатлет, чемпіон Олімпіади в Монреалі. 9. Олімпійська пора року. 10. Олімпійський чемпіон у метанні молота. 11. Віддаль між стартом і фінішем. 14. Спортивний човен. 18. Спортивна гра. 20. Радянський гімнаст. 21. Олімпійський чемпіон у лижній естафеті. 22. Олімпійський чемпіон, волейболіст. 24. Хто з видатних античних вчених перемігав на Олімпійських іграх? 25. Чехословацький пелювальник, який перемігав на Олімпіадах. 26. Заключна частина змагання. 31. Український спортсмен, чемпіон Олімпіади. 33. Дворазовий олімпійський чемпіон у метанні ядра. 34. Чемпіонка Мюнхенської Олімпіади. 35. Виконавець складних гімнастичних номерів у цирку. 36. Спортивне товариство. 37. Спортивний коментатор.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Радянський боксер, олімпійський чемпіон. 2. Ступінь швидкості руху. 3. Веслувальник дореволюційної Росії, який досяг найбільшого успіху на Олімпійських іграх. 4. Чоботи-подоходи. 5. Посередній настрій. 6. Балка, що є основним поздовжнім кріпленням і в'яззю днища судна. 7. Столиця Олімпійських ігор. 12. Місто в СРСР. 13. Союз спортивних товариств. 15. Самохідний візок для лантажів. 16. Олімпійський чемпіон, волейболіст. 17. Радянський діяч, нагороджений Олімпійським Почесним дипломом. 19. Показна хоробрість. 23. Радянський хокеїст. 25. Хокеїст, автор книги «Найцікавіший матч». 27. Радянський хокеїст. 28. Срібний призер з хокею на XII зимовій Олімпіаді. 29. Один з винахідників акваланга. 30. Дворазовий олімпійський чемпіон у стрибках з трампліна. 32. Олімпійський чемпіон з бігу на Токійській Олімпіаді.

Склад П. КІГЕЛЬ.

ЦІ ДВА слова стали, можливо, аж надто звичними у нашій мові. Настільки звичними, що інколи називаємо цікавою справу, котра не є такою. А які справи називають цікавими у селіщі Молодіжному Долинського району?

У секретаря комітету комсомолу Долинського пуркозаводу Людмилі Шевчук зберігається сім'ясовидна печатка. По краях

ЦІКАВА СПРАВА

на ній виکارбовано: «Клуб знавців», а посередині — «Що? Де? Коли?».

Недавно, — розповідає Людмила Шевчук, — я побувала на навчанні в Запорізькій зональній комсомольській школі. І там колеги розповіли мені про свій досвід проведення масової гри за прикладом популярної телепередачі «Що? Де? Коли?» Коли приїхала додому, розповіла про все своїм активістам. Ідея ця їх захопила.

Нині до нашого клубу надсилають завдання не лише робітнича молодь селіща, а люди різні за професією і віком. Гра проходить у будинку культури при переповненій залі. Сценарій такий самий, як і в телевізійній грі. Тільки на роздуми своїм «знавцям» ми даємо не хвилину, а дві. «Музичні паузи» забезпечує асудний ансамбль, яким керує член комітету комсомолу Сергій Пирогов...

Цікаво, чи не так?

С. ПЕТРЕНКО.
Долинський район.

Інтуїція не підвела

УСМІШКА

— Ти навіть не уявляєш, яка вона красива! — збуджено кричав у телефонну трубку Вадик своєму товаришеві і колезі по роботі — таксистові Миколі. — Куди там до неї братись моїй зашарпаній лайбі!

Тут краєм ока Вадик встиг помітити, як із дверей кухні на мить впернуло чомусь розчервлене обличчя дружини Люби.

— Коли я вперше її побачив, у серці слов'ї заспівали. Тендітна така, біла-білосніжка.

На кухні щось загуркотіло, а за мить звідти прожогом вибігла дружина і кинулася до спальної кімнати.

«Мабуть, обпеклася!» — майнула думка. Та трубку не клав, хотілося догоспорити.

— Якби ти знав, — віддає, — як дивилася на неї всі таксисти...

Люба, грюкнувши двер-

майже щовечора поспішають після робочої зміни до Світловодського Палацу культури імені В. І. Леніна молоді виробничники. Багатьох з них приваблює самодіяльне мистецтво танцю. А сьогодні тут репетиція учасників самодіяльного ансамблю танцю «Вогник», який вже 15 років носить звання народного. На заняттях ансамблю завжди багато любителів народних танців.

Спеціально влаштований з дзеркальною стіною, з встановленими танцювальними станками клас не завжди вміщує всіх учасників ансамблю «Вогник» і тоді його керівнику Вячеславу Кузьмичу Жмуріну доводиться переносити заняття до спортивного залу Палацу культури.

І майже на кожне з них приходить Василь Медеведко, колишній учасник ансамблю, його соліст. Любить танці Василь. Ще зовсім юним прийшов Василь до ансамблю. В колективі його оточили піклуванням і турботою. Хлопцю допомогли влаштуватися на роботу. Згодом він став одним з кращих столярів меблевої фабрики, неодноразово виходив переможцем у соціалістичному змаганні. За трудові

досягнення і успіхи у самодіяльному мистецтві був занесений на міську Дошку пошани. Як кращого соліста Василя Медевенку було удостоєно приза Заслуженого народного ансамблю танцю «Ятрань». І лише минулого року батько двох дітей залишив сцену, але не порвав зв'язку з колективом.

Закінчивши навчання по класу хореографії в Київському інституті культури, повернулася до рідного міста колишня вихованка ансамблю «Вогник» Ніна Смирнова. Тепер вона педагог-репетитор у колективі, де почала свій шлях до професії, безпосередній помічник свого першого вчителя, керівника ансамблю В. К. Жмуріна.

Не поривають зв'язки і ті, хто з різних причин вихав зі Світловодська. Вони ведуть листування з рідним колективом. Спогади про свої успіхи на професійній сцені Олександр Михайленко, працюючи в Оренбурзькому народному хорі. Розповідає про свою роботу педагога хореографії Ленінградського культосвітнього училища Лариса Желізова-Голінова, де вона залишилася працювати після закінчення навчання.

Повернулися до ансамблю «Вогник», завершивши проходження дійсного строку служби в лавах Радянської Армії, Микола Бруслик, Володимир Євтушенко та інші.

З великою цікавістю відвідують заняття молоді робітники апаратник Олег Підгорний, слюсарі Сергій Клеймахін, Павло Протасевич, електро-монтажники Тетяна Грекова, Катерина Назаренко, Ганна Балю. Вони, як і їх молодші товариші десятикласниця Наталка Рева і учень технічного училища № 5 стали солістами ансамблю.

Багато виступають учасники самодіяльного ансамблю «Вогник». Навпевне, немає жодної клубної сцени в селах району і на підприємствах міста, де б не виступив колектив. «Гуцулочка», український жартівливий «Три куми», молдавський танець «По дорозі до Кишинєва», створений на місцевому хореографічному матеріалі танець «Бондарі», «Карусель» — далеко не повний перелік концертної програми, який тепло вплодують вдячні глядачі. Вдалим був і виступ ансамблю «Вогник» під час його перебування в Болгарії та Румунії.

І. КАРАНТ.

Посеред ночі падали сніги,
Сніги на вулиці пустельні.
На мерзлі кілках,
На льодовій оселі.
Посеред ночі падали сніги,
Вони упали. Білі, туман,
Вони білили навіть у тумані —
Такі вже білі.
І такі перанні,
Як січень-місць —
Тек не молодат.
І може, з того,
Що вони такі,
Вони смутніли
І танули поволі...
Оці сніги на ці дерева голі
Оці зимові — не які —
Струмки...

Фотоетюд В. ГРИБА.

МОЛОДИЙ ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Смачного!

Зимую запас вітамінів у організмі помітно зменшується. Але ще є можливість поповнити його за рахунок овочів, плодів ягід, на які щедро була піднішля осін. Хочеться дати кілька порад молодим господарям. Запропоновані нами рецепти допоможуть урізноманітнити ваше меню. До того ж приготування цих страв не займе багато часу.

ДУЖЕ смачний такий салат: капусту і моркву шаткують і пересипають сіллю. Сир натірають на терці, копбасу нарізають кубиками, усе це змішу-

ють і заправляють майонезом. Для дітей корисно зробити салат із моркви та дьбук. Яблука і моркву натірають на терці, посипають цукром і поливають сметаною. Салати слід подавати перед гарячими стравами.

До м'яса можна пробити опсечевий гарнір: порізані буряк, моркву і цибулю підсмажити на олії і додати томатної пасту чи соку. Трохи прогрішувати.

А. КОНОВАЛЕНКО.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.
На украинском языке.

НАША АДРЕСА:
316050, МСП,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділів комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Зам. № 63.

Тираж 68 700.

Газета виходить у півторці
четвер і суботу.
Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кировоград, вул. Гліни, 2.

БК 04021.

Обсяг 0,8 друк. арк. Індекси 61103.